

[Aksa Tufan Operasyonunun srail-Suudi Arabistan Normalleme Srecine Etkisi](#)

Hamas'n Aksa Tufan operasyonunun ardndan Arap dnyas ve slam alemi kamuoyu, Siyonist .srail ile normallemeyi artk kolay kolay sindiremez

tr.arannews:Tesnim Haber- Tel Aviv, Siyonist rejimin kuruluundan bu yana bata Suudi Arabistan olmak üzere Arap ülkeleriyle ilikilerini normalletirme fikrini ön planda tutmu ve bu rejimin ilk babakan Ben-Gurin o dönemde bölgesel doktrini kapsamnda Arap olmayan ülkelerle (Etiyopya, Türkiye ve ran) ilikleri güccedil;endirmek amacıyla bölge ülkeleriyle sorunlarn çözmeye çalmtr. Bu politika Enver Sedat'n Camp David'de imzalad bar anlamas ve Ürdün Kral Hüseyin'in Vadi Arabe’de srail ile bar anlamasna imza atmasyla deiti ve Tel Aviv, Kuzey Afrika ve Fars Körfezi’ne kys olan Arap ülkeleriyle ilikleri gelitirmeyi yeni bir siyasi, ekonomik ve sosyal proje çerçevesinde yürütmeye kalkt.

srail'in en önemli müttefiki olan ABD de bu süreci desteklemi ve bata Fars Körfezi birlii Konseyi olmak üzere Arap ülkelerindeki müttefiklerine Tel Aviv ile normalleme konusunda sürekli bask yapmtr. Yeni normalleme stratejisi ile bölge ülkelerine yava yava nüfuz etmeyi amaçlayan Siyonistler ticaret ofisler olutmak ve özellikle Fars Körfezi bölgesindeki Arap ülkelerinde Yahudi danmanlar atamak yoluyla dü ük düzeyde ibirlii yapmay planlad.

Bu diplomatik proje, 1990'l yllardan itibaren küresellemenin artmasyla birlikte ekonomik entegrasyon ad altnda hz kazand ve son olarak Siyonistlerin Arap ülkelerinde nüfuz alan yaratmak için gayri resmi ve gizli görümeler yürütü. Birleik Arap Emirlikleri (BAE) ve Bahreyn ile srail arasnda salanan Abraham Anlamas bu stratejinin meyvesidir. Bu anlama, iki yldan ksa bir sürede Siyonist srail ile BAE arasndaki ekonomik ilikilerde önemli bir büyümeye neden oldu, böylece iki taraf arasndaki ticaret hacmi 2019'da yaklak 270 milyon dolardan 2023’ün ilk 6 aynda 1,29 milyar dolara çkt. BAE'nin Washington Büyükelçisi'nin açklamasna göre, BAE ile igal altndaki bölgeler arasnda haftada 150 uçu gerçekletiriliyor. Geçen yl 290 bin sraili BAE'yi ziyaret etti.

Rejimin Arap dünyasyyla ilikilerini normalletirme projesinin bir sonraki adm, kendisini Arap dünyasnn lideri olarak tanmlayan en zengin Arap ülkesi Suudi Arabistan'n bu süreçte yer almasıyd. Onlar Suudilerle normalleme yoluyla Araplarn srail ile olan sorununun tamamen unutulmasn ve Filistin meselesinin srail'in iç sorunu olarak deerlendirilmesini istiyordu. Bahsi geçen proje geçtiimiz Mart ayında ran slam Cumhuriyeti ile Suudi Arabistan arasnda Çin'in arabuluculuuyla salanan anlamann ardndan ABD rakibi Çin’den

geri kalmamak için harekete geçtiler ve Riyad'a (mükemmel oldu) 2024 Amerika Birleşik Devletleri bakanlık temsilcileri (sıra ile bir an önce resmi diplomatik ilişkiler kurması konusunda büyük başarı yaptı).

Bu doğrultuda üst düzey ABD'li diplomatlar Suudilerle sürekli olarak müzakere halindeydi. Suudi Arabistan da görüşmelerden eli boş dönmek için tüm kollarını ortaya attı ve hemen hemen her gün Batı ve Arap medyasına bu görüşmelerle ilgili haberler yansdı, ancak 7 Ekim Cumartesi günü Filistin'de yaşanan gelişmeler sonucunda bu süreçte de itiraz ve oyun baka yönüne geçildi. Filistin'de Aksa Tufan Operasyonu'nun başlaması, Siyonistlerle normalleşme sürecine ilişkin önemli bir darbe oldu ve bu, Suudi Arabistan'ın (Filistin'deki gelişmelerle ilgili) yazılı açıklamalarına da yansdı. Suudilerin açıklamalarında Filistinlilere ve Hamas'a ilişkin itirazlar da bulundu. Onlar yumuşak bir tavır sergilemek için iki devletli çözümün geri dönmemesinin gerekliliğini de vurguladılar. Elbette bu konu, temelde uzlaşma görüşmelerini ve iki devletli çözümün reddedilmesinin rejimin iktidardaki radikal rakibi Netanyahu kabinesinin houna gitmiyor.

Son gelişmeler sonucunda Suudi Arabistan'ın yan sıra son iki yılda Siyonistlerle ilişkilerini hızla derinletiren BAE ve Bahreyn için de durum deities ve bu ilişkiler artık geçitmiş gibi siyasi maliyetler nedeniyle Tel Aviv'le ilişkilerini geliştiremezler. Aksa Tufan operasyonunun ardından Arap dünyası ve tüm dünya kamuoyu, Siyonist sıra ile normalleşmeyi artık kolay kolay sindiremez. Bu operasyon tüm dünyaya ana mesajı kar bir hamleydi, normalleşme projesi kapsamında bu mesajın unutulmaya yüzme tutmutu.

Filistin'deki Aksa Tufan operasyonunun, rejimin istihbarat ve güvenliklik komutanlarının toplu istifası, üst düzey ordu komutanlarının görevden alınması ve Netanyahu kabinesinin devrilmesi gibi siyasi sonuçlara yol açtı, hatta Gazze'de katliamlara yol açabileceği bir sır deildi. Ancak Filistin sınırlarında devam eden normalleşme görüşmelerinin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle olabilir, bu da BAE ve Bahreyn ve ardından Suudi Arabistan için bir kayıp demektir.

Ayrıca Siyonistlerin iki devletli çözümün geliştirilmesi için ard etme konusundaki tutumu daha da zayıflayacak ve Avrupa Birliği ile Amerikalı Demokratlar müzakerelerinde Tel Aviv bar istiyorsa 1967 sınırlarında bamsız bir Filistin devletinin kurulmasıyla ilgilenmesi gerektiğini vurgulayabilir.